

Vigningspredikan

Uppsala domkyrka, 19 januari 2020

Andra söndagen efter trettandedagen: Livets källa

Tredje årgångens texter (Heb. 2:9-10, Joh. 5:31-36)

”Om det var så att det påstods att Messias hade kommit tillbaka på jorden, skulle ni tro på hen?” Den frågan ställde Fransesca Quartey till gästerna i TV-programmet Go’ kväll tidigare i veckan. Det blev upptakten till ett fascinerande samtal om hur man kan känna igen Jesus. Adde Malmberg var en av gästerna och han tyckte att man kan ha det som krav. Om Messias kommer så borde hen kunna liksom visa att ”det är verkligen jag”. Johan Lundberg undrade om inte frågan var så svår att den borde aktualiseras i ett annat TV-program. Han föreslog att den kunde vara en avgörande finalfråga i ”På spåret”.

Fransesca Quartey ställde frågan utifrån TV-serien ”Messiah” på Netflix som hon gav högsta betyg. Vi fick se ett kort klipp ur ett avsnitt. En mycket skeptisk CIA-agent förhör seriens huvudperson som av andra uppfattas som Messias och han ger mycket kryptiska svar. Efter klippet pratade gästerna i studion i munnen på varandra när de förklarade hur de tänkte kring Messias anspråk, ansvar, bevisbörd och vittnesmål. Samma frågor diskuterades när Jesus vandrade här på jorden för ungefär 2000 år. Det påminns vi om i dagens evangelietext. Evangelietexten är ett klipp ur de samtal om Jesu identitet som fördes då och som fortsätter idag – även i svensk TV på en bra sändningstid.

Alla står inte på rad och hyllar Messiasgestalten i TV-serien eller i evangelierna. Många är skeptiska och frågasättande. I Go’ kväll betonade Johan Lundberg att Messiasgestalten i TV-serien inte säger att han är Messias. Det är andra som säger det om honom eftersom det finns en kraft i hans närvaro. Lundbergs resonemang påminner om Jesu ord men när jag slog av Tv:n var det trots allt någonting som skavde i mig. Jag tycker förstås att det är fantastiskt att människor i ett caféprogram frimodigt diskuterar hur vi kan känna igen Jesus. Det bidrar till lärande och undervisning på bred front. Men jag saknar något i samtalet. Det finns ett tomrum som behöver fyllas, trots att det var väldigt många ord som trängde sig fram i Go’ kväll-samtalet. Något levande behöver tillsättas för att samtalet inte ska dö.

Jag har funderat i flera dagar över vad det var som saknades. Först tänkte jag att det nog var en expert. De borde ha bjudit in en teolog som hade kunnat komma med relevanta bibelvetenskapliga inspel och läromässiga påpekandet. Experten hade kunnat säga att i Bibeln

understryks att det knappast kommer att råda någon tvekan när Människosonen kommer åter för han kommer med makt och härlighet på ett sätt som alla kan se. (Matt. 24:30.) Om makten och härligheten inte är korsmärkt, om den inte kommer alla till godo genom att den befriar oss från ondskan – leder till frälsning – då kan vi med säkerhet dra slutsatsen att den inte ska förknippas med Kristus. Både dagens episteltext och hela den kristna traditionen betonar nämligen att Kristus är krönt med ära och härlighet eftersom han dog och uppstod för vår skull. Den som vittnar i egen sak eller agerar för att själv vinna förmåner kan därför per definition inte vara Kristus. Kristus är Gud med oss, inte mot oss.

Jag blev inspirerad av den här tanken på att bjuda in en expert som skulle kunna delta i samtalet i Go' kväll så jag började fundera över vem eller vilka som kyrkan skulle kunna sända på ett sådant uppdrag. Jag insåg att två kandidater sitter på särskilda platser här i kyrkan. Två kandidater prästvigs idag och det innebär att vi, kyrkan, sänder er på ett särskilt uppdrag. Era röster ska bidra till att hålla samtalet om Jesus vid liv. Nästa steg in i det uppdraget få ni nu ta genom att gå fram till altarringen.

Sofie och Johan. Under samtalet som vi förde vid prästexamen satt jag och funderade över vad ni skulle ha sagt om ni hade varit med i Go' kväll. Jag tänkte att Sofie nog hade lyft fram det allmänna prästadömet och betonat hur viktigt det är att alla får vara med i samtalet om hur vi känner igen Jesus. Johan hade kanske dragit nytta av den kurs om teologi och film som han är glad över att han har gått. Prästexamen visade tydligt att ni har expertkunskaper som hade kunnat berika samtalet i Go' kväll. Efter gudstjänsten idag kan ni dessutom på nya sätt bidra med det som jag till sist insåg att jag framför allt saknade i Go' kväll-samtalet. Kristusnärvaro.

Hela samtalet i Go' kväll utgick från att Jesus fanns här på jorden en gång i tiden och att han någon gång i framtiden kommer att återvända hit men just nu – i den mellanperiod som vi lever i – är han liksom bortrest från jorden. Det grundantagandet gjorde att Jesus kom att uppfattas som frånvarande och som en främling för oss. Men Jesus är ingen främling för oss och han är inte frånvarande. Det är hans nuvarande närvaro som gör att vi kan känna igen honom när han kommer.

Kristi nuvarande närvaro i den mellanperiod som vi lever i är sammantvinnad med prästens uppdrag. En präst leder gudstjänster och där två eller tre är församlade i Jesu namn, där är han mitt ibland oss. En präst firar mässa och då är Kristus närvarande i brödet och vinet. En präst döper människor som inlemmas i Kristi levande kropp som är kyrkan.

Kristi närvaro begränsar sig inte till kyrkan. Kristus är den ”för vilken och genom vilken allting är till” som det står i dagens episteltext. Allting är till genom honom och därför är närvarande i hela livet som livets källa. Men vi är människor. Av omsorg om oss har han stämt träff med oss på vissa platser, i vissa specifika sammanhang. Vi behöver veta vart vi ska söka oss för att säkert få möta honom och lära känna honom, annars riskerar han att bli en frånvarande främling i våra liv. Präster finns för att vi är människor. Vi behöver få möta Jesus i dopet, brödet, vinet och gemenskapen och vi behöver höra att han är där så att vi kan lita på det. Det är ett svar på frågan vad vi behöver präster till.

Det här med att vi är människor har vi talat en hel del om när vi har mötts (Johan och Sofie). I dagens evangelietext säger Jesus att han inte vill ha något vittnesbörd om sig från någon människa men det betyder inte att präster som predikar ska vara eller bli något annat än människor. Det betyder bara att Jesus inte är en opportunist som oroligt frågar sig vad andra ska tycka om det han gör eller säger. Han låter sig inte bli skammad utan fokuserar frimodigt på uppdraget och det var precis vad ni vid prästexamen sa att också präster behöver göra.

Jesus kan vara frimodig eftersom Fadern har sänt honom. Vi kan i vår tur vara frimodiga eftersom Jesus sänder oss. Vi är Jesu Kristi präster – både i det allmänna prästadömet och i det särskilda prästämbetet, både när vi ser på Netflix eller Go’ kväll och när vi firar mässa. Jesus ger på olika sätt oss präster i uppdrag att fylla på med det som jag saknade i Go’ kvällsamtalet: Kristusnärvaro. Det är ett svar på frågan vad Kristus behöver präster till. Genom sina präster tillsätter han något levande i samtalet om vem han är.

Biskop Karin Johannesson, Uppsala stift

